ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
Київського національного університету будівництва і архітектури

_____ Юрій ДУДНИК
«__11__» ____06_____ 2026 р.

ВИСНОВОК
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації
Петрухи Ніни Миколаївни
на тему «Біоекономічна парадигма повоєнного відновлення національного господарства: теорія, методологія та механізми інвестиційного забезпечення» за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством

1. Актуальність теми докторської дисертація

Актуальність дисертаційної роботи Петрухи Ніни Миколаївни зумовлена потребою в науковому осмисленні повоєнного відновлення як процесу відтворення взаємопов'язаних передумов життя та господарської діяльності. Руйнування виробничих потужностей, інфраструктурних мереж і територіальних зв'язків порушує здатність національного господарства підтримувати безперервність виробництва та відновлювати власну ресурсну основу на біоекономічних засадах в основу яких покладено і адаптацію до умов воєнної економіки, і європейську інтеграцію, і нову соціально-економічну й безпекову реальність в якій перебуває України після повномасштабного вторгнення рф на нашу територію. Повернення окремих активів до продуктивного використання залежить від стану суміжних виробництв, доступності технологічної енергії, логістики й людського капіталу. Тому відновлення господарських зв'язків набуває визначального значення для суспільної результативності інвестицій, а біоекономічна парадигма пов'язує її з відтворюваністю природного капіталу, міжпоколінною відповідальністю та тривалою життєздатністю територій.

Поєднання аграрного сектору та будівельної галузі розкриває господарський зміст цієї взаємозалежності. Аграрний сектор виступає драйвером біоекономічного відновлення, оскільки формує біоресурсну основу виробництва, потоки біосировини й побічної продукції, передумови поглиблення переробки та розвитку біоенергетики. Реалізація цих можливостей водночас робить його замовником будівельної продукції та послуг. Будівельна галузь забезпечує потреби аграрного виробництва в інфраструктурі, а через відновлення житла й інших соціальних об'єктів підтримує умови відтворення

трудового потенціалу. Взаємна залежність результатів обох галузей вимагає спільного обґрунтування їхніх цілей, тобто інфраструктурна готовність має відповідати потребам виробництва, а аграрний інвестиційний попит – спроможностям створення та подальшого використання відповідних потужностей.

Складність такого поєднання визначається розбіжністю часових горизонтів відновлення. Невідкладність відбудови співіснує з тривалістю інвестиційного циклу, строками будівництва, поступовим освоєнням виробничих потужностей і природною періодичністю біоресурсного відтворення. Фінансування, достатнє для окремого учасника, може виявитися недостатнім для завершення взаємозалежного комплексу, тобто введений в експлуатацію об’єкт залишитися без належного ресурсного, кадрового чи інфраструктурного забезпечення. Результативність інвестицій за таких умов залежить від послідовності переходів між визначенням відновлювальної потреби, створенням активу та його фактичним використанням. Узгодження цих переходів належить до завдань державного регулювання, яке має враховувати тривалість природних процесів і суспільну потребу в безперервності господарської діяльності.

Біоекономічна спрямованість відновлення змінює зміст ресурсного забезпечення аграрно-будівельної взаємодії. Використання аграрної біосировини й побічних виробничих потоків у виготовленні будівельних матеріалів доповнюється можливістю повернення до господарського обігу придатних фракцій «конфліктних відходів» – відходів руйнувань, спричинених збройною агресією рф. Їх включення у відновлювальний цикл потребує підтвердження походження, безпечності, технічної придатності, правової допустимості та економіко-логістичної доцільності. Біоосновне й вторинне мінеральне заміщення поєднуються за ресурсозберігальним результатом, зберігаючи відмінності свого походження. Залучення таких матеріальних потоків потребує процедур перевірки їх придатності для конкретного використання та узгодження пропозиції вторинної сировини з потребами у відбудові національного господарства.

Інституційні умови цього поєднання формуються з урахуванням історично усталених господарських зв’язків, виробничих практик і способів розподілу ресурсів. Вони забезпечують інституційну пам’ять господарської діяльності й водночас можуть відтворювати ресурсоємні технологічні траєкторії та роз’єднаність галузевих рішень. Біоекономічне відновлення потребує обґрунтованого перегляду регуляторних стимулів, відповідальності та правил взаємодії учасників. Євроінтеграційні орієнтири посилюють вимоги до прозорості, результативності й екологічної обґрунтованості цих правил. Їх поетапна імплементація під час раннього повоєнного відновлення має узгоджувати нагальні потреби аграрного сектору й будівництва з довгостроковими змінами технологічної структури, ресурсокористування та інвестиційних пріоритетів, які в комплексі мають забезпечити досягнення Цілей сталого розвитку.

Наукова проблема дослідження, порушена Петрухою Н. М., визначається суперечністю між міжсекторальною взаємозалежністю відновлювальних потреб та недостатньою спроможністю механізмів інвестиційного забезпечення узгоджувати їх задоволення за біофізичних обмежень і воєнної невизначеності. Її розв'язання передбачає встановлення умов, за яких державне регулювання, галузево-територіальна координація та рішення суб'єктів господарювання забезпечують функціональну завершеність відтворювальних процесів. Дослідження типового біоекономічного агента дає змогу співвіднести регуляторні орієнтири з фінансовими, виробничими й кадровими умовами реалізації інвестицій. Виявлення зв'язку між загальними цілями відновлення та спроможністю їх господарського втілення визначає наукову значущість обраної теми й практичну потребу в одержаних результатах.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами та темами

Дисертаційне дослідження пов'язане з науково-дослідною роботою Київського національного університету будівництва і архітектури «Розвиток управлінської взаємодії інституційних учасників девелоперських проєктів» (номер державної реєстрації 0121U111793). У межах цієї теми авторкою обґрунтовано підходи до міжсекторальної координації та узгодження функцій інституційних учасників проєктів в аграрно-будівельному контурі біоекономічної реконструкції національного господарства. Під час обґрунтування цих підходів авторкою використані сучасні економетричні методи, моделі, прогностичні підходи до оцінки відклику біоекономічних агентів (суб'єктів аграрного і будівельного секторів економіки) на застосовувані регуляторні механізми, об'єднаних в набір регуляторних правил, на відхилення онтогенезу цього агента від заданої біоекономічної траєкторії.

Під час виконання наукової теми Академії будівництва України «Вдосконалення аналітичного апарату обґрунтування формату девелопменту для проєктів будівництва» (№ W4-14-b) авторкою запропоновано підходи до розвитку механізмів аналітичного обґрунтування форматів реалізації будівельних проєктів з урахуванням рівня резильєнтності біоекономічних агентів, їх інвестиційного забезпечення, ресурсних обмежень і відтворювальної результативності в біоекономічній парадигмі.

Результати дисертації також використано в дослідницькій діяльності Західноукраїнського національного університету за напрямами наукових шкіл «Інституційне забезпечення управління економічним і соціальним розвитком на макро- та мезорівнях», «Економіка і управління підприємствами», «Облік, аналіз та аудит». Авторські положення залучено до дослідження інституційних та інвестиційних передумов регенеративного відновлення національного господарства, трирівневої архітектури інвестиційного забезпечення, міжсекторальних ланцюгів доданої вартості й багатоканального фінансування інноваційних проєктів. Це підтверджено довідкою від 05.08.2026 р. за № 126-02/1887.

У науково-дослідній роботі Полтавського державного аграрного університету положення дисертації використано для розвитку досліджень

інвестиційних передумов відновлення аграрного сектору, формування біоекономічних ланцюгів доданої вартості та посилення ресурсної й енергетичної автономності суб'єктів господарювання. Внесок авторки пов'язаний з обґрунтуванням взаємозалежності інвестиційного забезпечення, економічної результативності й відтворення природного капіталу за вимог екологічної та соціальної відповідальності, та підтверджений відповідною довідкою від 22.07.2026 р. № 01-11/96.

Науково-дослідним центром індустріальних проблем розвитку НАН України під час проведення наукових досліджень та організації науково-комунікаційних заходів для потреб (на замовлення) національного кластеру «Промисловий комплекс з виробництва синтетичної нафти», регіонального сільськогосподарського кластеру «Село майбутнього», субрегіонального паливно-енергетичного кластеру на основі місцевої сировинної бази та Української технологічної платформи «Альтернативне паливо і чиста енергетика», що підтверджено довідкою про впровадження від 18.02.2026 р. № 01/38.

Комісія вважає наведений зв'язок змістовним, тобто результати дисертації розвивають дослідження інституційної взаємодії, інвестиційного забезпечення та проєктної організації відновлення, поєднуючи їх із завданнями біоресурсного відтворення й інфраструктурної реконструкції національного господарства.

3. Наукова новизна одержаних результатів

Комісія вбачає наукову новизну дисертації в теоретико-методологічному обґрунтуванні біоекономічних засад відтворення цілісності національного господарства та механізмів інвестиційного забезпечення цього процесу. Авторкою розкрито взаємозумовленість біоресурсного виробництва, переробки й інфраструктурного відновлення та визначено умови узгодження цілей аграрного сектору й будівельної галузі. Сукупність одержаних результатів пояснює залежність інвестиційної результативності від інституційної дієвості, міжгалузевої узгодженості та здатності господарської системи відтворювати природний, людський, виробничий та інфраструктурний капітали.

Зв'язок між загальнодержавними пріоритетами й конкретними умовами їх реалізації досліджено через типового біоекономічного агента – виробничо-господарську систему середнього масштабу з інтегрованою переробкою. Показники його стану використано як індикативне свідчення регуляторного відклику та підставу для редизайну механізмів державного регулювання. Основні результати, що визначають наукову новизну дисертації, полягають у такому.

Уперше:

– обґрунтовано теоретико-методологічну концепцію повоєнного відновлення національного господарства на біоекономічних засадах, що виходить із його історично сформованої галузевої та інституційної цілісності й взаємозумовленості відтворення природного, людського, виробничого та інфраструктурного капіталів. Новий зміст взаємодоповнюваності аграрного сектору та будівельної галузі розкрито через їхню участь у відновленні

передумов подальшої господарської діяльності – розвиток біоресурсного виробництва й переробки формує потребу в інфраструктурному оновленні, а створені активи забезпечують умови продовження відтворювальних процесів. Аграрно-будівельний контур визначено міжсекторальною основою такого поєднання, а національне господарство постає відкритою регенеративною системою, у якій досягнуті результати змінюють ресурсні й інституційні передумови наступних інвестиційних рішень;

– розроблено мотиваційно-інституційний механізм інвестиційного забезпечення біоекономічної реконструкції, у якому узгодження потреб, інтересів і цілей учасників пов'язано з дієвістю інститутів, що спрямовують їхні господарські рішення. Конструкція «інституційного куба» узгоджує рівні регулювання, функціональні підсистеми та формальні й неформальні інститути з інфраструктурними, інноваційними й інвестиційними мотиваторами. Типового біоекономічного агента використано як емпіричну ланку мікрорівневого оцінювання раннього відклику на сукупність регуляторних впливів, сформованих на макро-, мезо- й мікрорівнях. Співвіднесення індексних оцінок стану об'єкта, інституційного забезпечення й відносин між учасниками з фазами життєвого циклу інститутів визначає підстави їх державної підтримки, оновлення, реінституціоналізації або реконфігурації. Інституційну спроможність у такий спосіб пов'язано з фактичними умовами господарського відтворення та інвестиційної діяльності;

– обґрунтовано методологічний підхід до виявлення зон біоекономічної сингулярності, який установлює, за яких міжсекторальних взаємозалежностей усунення спільного обмеження створює передумови нелінійного відновлювального ефекту. Інвестиційний пріоритет визначено потенціалом взаємного підсилення відтворювальних процесів за узгодженості інтересів учасників і фінансової здійсненності рішень. Зіставлення вихідного, поточного, необхідного й перспективного станів потенціалу поєднано з восьмикроковою процедурою перевірки структурної обґрунтованості, міжсекторальної сумісності та інституційної прийнятності інтервенцій. Методологічний підхід обґрунтовує узгоджене спрямування інвестицій в аграрні, переробні та інфраструктурно-будівельні процеси, результативність яких залежить від усунення взаємопов'язаних обмежень;

– обґрунтовано розмежування біоекономічного імпакту державної підтримки та біоекономічно орієнтованого інвестиційного імпульсу. Імпакт характеризує структурні зміни агровиробництва, переробної місткості й внутрішніх ланцюгів доданої вартості, а імпульс визначено механізмом їх проєктної реалізації. Здійсненність загальнодержавного стратегічного пріоритету підлягає перевірці через фінансову, енергетичну й організаційно-аналітичну спроможність конкретного біоекономічного агента. Розроблений порядок такої перевірки враховує критичні енергетичні обмеження та фінансову спроможність у базовому, стресовому й комбінованому сценаріях. Цим обґрунтовано необхідність співвідносити державне стимулювання аграрно-будівельної взаємодії з умовами, за яких інвестиційний намір набуває господарської здійсненності;

– сформовано багаторівневу трансмісійно-коригувальну архітектуру управління аграрно-будівельним контуром національного господарства, яка є основою авторської моделі редизайну механізмів державного регулювання. Її визначальною ознакою є підпорядкування регуляторних впливів функціональній завершеності відтворювального процесу. Некомпенсаційний принцип мікрорівневого оцінювання поширено на міжгалузеві переходи між відновлювальною потребою, створенням активу та його господарською віддачею. Невиконання обов'язкової умови переходу зумовлює встановлення первинної причини відхилення й адресне регуляторне коригування проєктних, фінансових, будівельних або операційних рішень. Розподіл повноважень за принципом субсидіарності з ескалацією та повторна перевірка прийнятності переходу пов'язують виявлений регуляторний відклик із переглядом механізмів державного впливу.

Удосконалено:

– підхід до спільного цілепокладання діяльності аграрного сектору та будівельної галузі в біоекономічній парадигмі повоєнного відновлення національного господарства. Галузеві цілі співвіднесено з єдиним відтворювальним результатом, у якому продуктивне використання створених активів поєднується з відновленням природного капіталу й підтриманням життєздатності територій. Потреби біоресурсного виробництва та поглиблення переробки узгоджено з проєктною готовністю, фінансово-календарними планами й будівельною спроможністю. Євроінтеграційні орієнтири враховано через поетапну імплементацію відповідних вимог, зокрема Європейського зеленого курсу, оновленої Стратегії біоекономіки Європейського Союзу, Спільної аграрної політики, Нового плану дій з циркулярної економіки, Європейської стратегію житлового будівництва тощо у період раннього повоєнного відновлення. Біоекономічно орієнтована збалансована система показників забезпечує оцінювання економічних, екологічних і соціальних результатів у співвідношенні з ресурсними витратами, негативними зовнішніми ефектами та ризиковим навантаженням в кортко-, середньо- та довгострокових координатах біоекономічно орієнтованого повоєнного відновлення національного господарства;

– класифікацію інвестицій у біоекономічній трансформації та узгоджену з нею матрицю джерел капіталу, у яких ураховано функціонально-ризикове призначення вкладень і спосіб обґрунтування регуляторних рішень за різних режимів невизначеності. Систематизація капіталу за формою власності, територією походження та методом мобілізації пов'язує вибір фінансових ресурсів з їх відповідністю завданням відтворення. Відмінності строковості й ризикового профілю фінансування співвіднесено з біологічними циклами, потребами поглиблення переробки та тривалістю створення інфраструктурних активів. Інвестиційне забезпечення аграрно-будівельної взаємодії внаслідок цього оцінюється за здатністю капіталу підтримувати узгоджені виробничі й відновлювальні процеси;

– систему оцінювання та моніторингу інвестиційного забезпечення біоекономічної трансформації, що пов'язує фінансову спроможність

інвестиційного рішення з відтворюваністю його природних і виробничих передумов. Запропоновані авторкою «стратегічний», «процесний» і «сигнальний» рівні діагностики охоплюють фінансові, біофізичні, екосистемні та ESG-показники, які удосконалюють їх традиційний набір, формуючи «табло біоекономічного моніторингу». Використане порогове нормування у цьому табло, дворівневе зважування й режимне зонування доповнено некомпенсаційним правилом, за яким критичне порушення в окремому контурі обмежує прийнятність сукупної оцінки, активуючи антикризові механізми регуляції. Дев'ятиетапний цикл коригування інвестиційного портфеля, графіків фінансування та умов прийнятності ризику разом із модулем «додана вартість – інвестиції – інновації» забезпечує послідовне співвіднесення капіталовкладень з їх відтворювальними наслідками як в межах аграрного і будівельного секторів, так і національного господарства в цілому;

– методичний підхід до інтегрального оцінювання енергетичної адаптивності біоекономічних виробничих систем на основі п'ятикомпонентного композитного індексу KIEA-5. Оцінку енергетичної результативності доповнено характеристиками автономної роботи, простою та відновлення, які відображають здатність агровиробництва зберігати функціональність за порушення енергозабезпечення. Робастне нормування й геометричне агрегування обмежують компенсацію критичної слабкості одного компонента високими значеннями інших. Пріоритети інвестування в енергетичну адаптацію співвіднесено з безперервністю агровиробництва та дієздатністю пов'язаної інфраструктури, від яких залежить завершеність спільного господарського результату;

– методичний підхід до територіальної диференціації державної підтримки біоекономічного відновлення, який ураховує відмінності місця регіонів у національному господарстві та складності їхніх біоекономічних зв'язків. Характеристики локалізації й концентрації виробництва доповнено показниками переробної зв'язаності та ресурсно-енергетичної адаптивності. Двовимірна матриця «системна значущість – біоекономічна складність регіону» з чотирма типологічними профілями обґрунтовує диференціацію державної підтримки за спрямованістю на масштабування сформованих біоекономічних контурів, поглиблення переробки, закріплення нішевих переваг або відновлення базової відтворювальної спроможності територій. Таке розмежування визначає зміст поєднання аграрних і будівельних інвестицій у територіально відмінних умовах;

– підхід до просторового масштабування інвестиційних рішень урбаністичного агровиробництва, у якому локальна продовольча потреба співвідноситься з національною виробничою динамікою, технічно досяжною продуктивною площею та життєздатністю конкретного виробничо-логістичного портфеля. Можливості аграрно-будівельного поєднання розкрито через будівельно-інтегровані, відкриті міські й периурбанні конфігурації. Кластеризація міських центрів, сценарна продуктивність, короткі ланцюги постачання та безпекова допустимість визначають просторові межі

інвестування. Об’єктна перевірка здійсненності пов’язує розрахункову потребу з реальними умовами використання міського простору.

Набули подальшого розвитку:

– систематизація детермінант біоекономічного відновлення національного господарства, що розкриває взаємозумовленість економічних, соціальних, інституційно-управлінських, екологічних і когнітивно-технологічних чинників. Їх розмежування за рівнем впливу, походженням, змістом прояву й напрямом дії зберігає цілісне уявлення про канали підсилення або блокування відновлення. Біокластер визначено інституційно-просторовою формою організації відповідних зв’язків, а аграрно-будівельну колаборацію – пріоритетним мезорівневим контуром поєднання ресурсних потоків, інвестиційних рішень і територіальних потреб;

– теоретичні положення про інвестиційний імператив біоекономічної трансформації як фазово зумовлену відтворювальну необхідність. Його зміст визначається стадією розвитку біоекономічного агента, способом створення доданої вартості, знаннєвою основою інвестиційного рішення та профілем ризиків. Узгодження строковості фінансування з біологічними циклами й потребами інфраструктурного забезпечення пояснює зміну інвестиційних пріоритетів у процесі відновлення. Трирівнева модель інституціоналізації імперативу встановлює рівень виникнення бар’єрів, що порушують послідовність аграрних та інфраструктурно-будівельних перетворень;

– трактування біоекономічної резильєнтності типологізованих біоекономічних агентів в інвестиційно-відтворювальному вимірі, яке пов’язує стійкість господарювання зі збереженням здатності відтворювати додану вартість, підтримувати керованість капіталовкладень і регулярність інноваційної віддачі за шокових впливів. Розмежування режимів воєнної адаптації, раннього й зрілого відновлення визначає відповідні пріоритети виробничої безперервності, переробки та циркулярної модернізації. У межах аграрно-будівельної взаємодії резильєнтність біоекономічного агента пов’язано зі сталістю інвестиційного попиту й можливістю продуктивного використання інфраструктурних активів;

– категоріальне розмежування енергетичної крихкості та антикрихкості біоекономічних виробничо-інвестиційних конфігурацій. Крихкість визначено через непропорційне погіршення результатів після перевищення критичного рівня енергетичного збурення, а антикрихкість – через можливість структурного підсилення завдяки перебудові енергозабезпечення й управління за повторюваних шоків. Предметом оцінювання є стресова відтворюваність господарського результату. Біоенергетичний вузол розкриває зв’язок між використанням аграрних побічних потоків, автономністю агровиробництва та надійністю інфраструктури як передумовами подолання енергетичної вразливості;

– методичне забезпечення діагностики стратегічної асиметрії та трансмісійного розриву аграрно-будівельного контуру, яке розмежовує нерівномірність галузевого відновлення та порушення переходу від потреби й інвестиційного імпульсу до функціонально завершеного результату.

Композитний коефіцієнт міжсекторальної трансмісійної спроможності, вектор часткових дефіцитів і фінансово скоригована оцінка зберігають інформацію про масштаб та структуру відставання. Декомпозиція на шість диспропорцій із матрицею їх кумулятивності розкриває поширення й накопичення обмежень, визначаючи причинну адресність регуляторного втручання;

– концептуальне обґрунтування циркулярного ресурсозабезпечення аграрно-будівельної реконструкції, у якому розмежовано біоосновне та вторинне мінеральне заміщення. Залучення придатних фракцій відходів руйнувань до підтримувального циркулярного контуру пов’язано з доведенням їх безпечності, технічної й правової допустимості та економіко-логістичної доцільності. Походження й простежуваність матеріалу співвіднесено з ресурсним балансом і попитом на функціонально еквівалентне заміщення первинної сировини;

– науково-методичне забезпечення прогнозно-сигнального супроводу інвестиційних рішень аграрно-будівельного контуру національного господарства, яке враховує залежність прийнятності рішення від стадії його реалізації. Нормований індикатор ризикового відхилення узгоджено з окремою перевіркою обов’язкових умов переходу, а вибір прогнозної моделі – зі стійким зменшенням позавибіркової похибки. На п’яти проєктних траєкторіях перевірено застосовність стадійних умов і порядку регуляторного коригування. Перевірку фінансової забезпеченості поширено на етап виходу активу на проєктну потужність і формування оборотного капіталу.

Комісія відзначає внутрішню узгодженість наведених результатів, у яких розуміння відтворювальної цілісності національного господарства поєднано з перевіркою інституційної дієвості та обґрунтуванням коригувальних рішень. Мікрорівневі економетричні оцінки використано відповідно до індикативного призначення типологічного кейсу та обмежень короткого ряду спостережень.

4. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Теоретичне значення дисертації полягає в розвитку положень про повоєнне відновлення національного господарства як багаторівневої регенеративної системи, у якій інвестиційне забезпечення узгоджується з відтворенням природного, людського, виробничого й інфраструктурного капіталів. Обґрунтовано взаємозалежність біофізичної допустимості господарських рішень, інституційної спроможності та міжсекторальної результативності. Таке поєднання поглиблює розуміння умов, за яких нарощування інвестицій формує стійкі передумови подальшого відновлення національного господарства на засадах біоекономіки.

Окремого значення набуває розкриття аграрно-будівельної взаємодії як відтворювального контуру національного господарства. Аграрний сектор поєднує функції джерела біоресурсів, генератора інвестиційного попиту й замовника інфраструктурних перетворень, а будівельна галузь забезпечує матеріальні умови реалізації цього попиту та включення створених потужностей у господарські зв’язки. Розмежування стратегічної асиметрії та трансмісійного розриву дає змогу пояснити, чому залучення коштів і фізичне

завершення окремих об’єктів можуть супроводжуватися недостатньою відтворювальною віддачею.

Розвинений понятєво-категоріальний апарат охоплює інвестиційний імператив, біоекономічну резильєнтність, енергетичну крихкість та антикрихкість, біоекономічний імпакт державної підтримки й інвестиційний імпульс. Ці положення поєднано з методами діагностики та коригування, що забезпечує змістовний зв’язок між теоретичною інтерпретацією проблеми й обґрунтуванням регуляторних рішень.

Практичне значення результатів полягає в можливості використання розроблених підходів для формування інвестиційних пріоритетів відновлення, узгодження галузевих і територіальних потреб, оцінювання спроможності інститутів та перевірки здійсненності проєктів, зокрема тих, які реалізуються в межах публічних інвестицій. Для органів державної влади запропоновано підстави територіальної диференціації державної підтримки й розподілу коригувальних повноважень; для галузевих і територіальних учасників – процедури координації портфелів; для суб’єктів господарювання – інструментарій діагностики фінансових, біофізичних, енергетичних та організаційних обмежень.

Прикладну цінність мають некомпенсаційні умови стадійного допуску інвестиційних рішень, KIEA-5, система моніторингу інвестиційного забезпечення, перевірки фінансової витривалості та процедура локалізації первинної причини трансмісійного розриву. Вони дають змогу співвідносити фінансування з проєктною готовністю, будівельною спроможністю, операційним забезпеченням і фактичним використанням активу. Визначені умови залучення біоосновних матеріалів та вторинної будівельної сировини конкретизують ресурсні рішення для відбудови, а підхід до урбаністичного агровиробництва – просторові можливості доповнення локальної продовольчої пропозиції.

Аналітичну апробацію трансмісійно-коригувальної архітектури здійснено на п’яти проєктних траєкторіях – модульного зберігання зерна, перевантажувальних потужностей, зрошувальних систем, сценарного комплексу перероблення відходів руйнувань та модульної амбулаторії. Відмінність їх інституційних і функціональних характеристик дала змогу перевірити застосовність стадійних умов до виробничої, логістичної, водогосподарської, ресурсопереробної й соціальної інфраструктури. Результати апробації обґрунтовують можливість завчасного виявлення критичних ланок і необхідність супроводу інвестування до досягнення активом функціональної спроможності.

Використання результатів дослідження в державному управлінні підтверджено довідками Секретаріату Кабінету Міністрів України від 16.04.2026 р. № 388/67-67-7-2-26 та Апарату Ради національної безпеки і оборони України від 24.04.2026 р. № 1538/16-05/2-26. Секретаріатом Кабінету Міністрів України результати залучено до опрацювання питань наближення програм економічного відновлення до біоекономічних пріоритетів, модернізації економічної політики, управління державними фінансами та публічними

інвестиційними проєктами. Апаратом Ради національної безпеки і оборони України використано положення щодо взаємної реконструкції аграрного сектору й будівельної галузі під час підготовки інформаційно-аналітичних матеріалів та опрацювання проєктів нормативно-правових актів.

Територіальну застосовність рекомендацій засвідчують матеріали Вишгородської міської ради та Херсонської обласної військової адміністрації. Вишгородською міською радою результати використано під час підготовки пропозицій до стратегічних і програмних документів, обґрунтування інвестиційних пріоритетів, модернізації комунальної та соціальної інфраструктури. Херсонською обласною військовою адміністрацією авторські узагальнення взято до уваги при опрацюванні матеріалів з питань відновлення регіону, зокрема щодо будівельно-демонтажних відходів як потенційного циркулярного ресурсу та організації їх сортування й безпечного поводження.

Матеріали щодо застосування окремих результатів також наведено стосовно Директорату інновацій та зв’язків науки з реальним сектором економіки Міністерства освіти і науки України, Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, підрозділів Міністерства оборони України, Ради підприємців при Кабінеті Міністрів України, Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства й ДП «Державне управління комплексного забезпечення» Державної аудиторської служби України. Довідкою Департаменту роботи з персоналом та організаційного розвитку Міністерства фінансів України від 18.02.2026 р. підтвердженого використання авторських пропозицій у питаннях розвитку системи управління державними фінансами, європейської інтеграції та підвищення кваліфікації державних службовців.

У науково-дослідній та науково-видавничій діяльності результати використано Науково-дослідним центром індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України (довідка від 18.02.2026 р. № 01/38) та Державною науковою установою «Енциклопедичне видавництво» (довідка від 17.02.2026 р.). Застосування в освітній і дослідницькій діяльності підтверджено матеріалами Західноукраїнського національного університету, Полтавського державного аграрного університету, Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, Київського національного університету технологій та дизайну, Національного медичного університету імені О. О. Богомольця та Університету економіки та права «КРОК».

Наведені матеріали підтверджують прикладну затребуваність окремих теоретичних положень, аналітичного інструментарію та рекомендацій, наданих в дисертації в управлінській, дослідницькій та освітній діяльності. Їх зміст дає підстави позитивно оцінити практичне значення роботи для інвестиційного забезпечення біоекономічного відновлення й координації аграрно-будівельної взаємодії в структурі національного господарства.

5. Результати дотримання здобувачкою академічної доброчесності

За наданими матеріалами перевірку проведено системою StrikePlagiarism.com відповідно до Положення про заходи щодо підтримки академічної доброчесності в Київському національному університеті будівництва і архітектури, затвердженого Вченою радою (протокол № 31 від 21.02.2020 р.), введеного в дію наказом ректора № 180 від 21.04.2020 р., зі змінами згідно з наказом № 54/52-14/90/26 від 03.04.2026 р. Коефіцієнт подібності 1 становить 0,45 %, коефіцієнт подібності 2 – 0,05 %, коефіцієнт цитування – 1,94 %. Виявлені подібності розподілено між домашньою базою даних – 0,01 %, програмою обміну базами даних – 0,18 % та інтернет-джерелами – 0,26 %.

Інші описані у матеріалах збіги стосуються фрагментів усталеної термінології, нормативних формулювань та бібліографічних відомостей. Змістове оцінювання використаних джерел та наведені експертні висновки не встановлюють підстав для констатації академічного плагіату чи самоплагіату. Аналіз послідовності методики та подання результатів у межах проведеного розгляду також не виявив ознак фабрикації або фальсифікації. Показники подібності враховано разом зі змістовою оцінкою, а не як самодостатній доказ доброчесності.

6. Повнота оприлюднення та апробація результатів

У поданому до розгляду переліку опублікованих праць Петрухи Ніни Миколаївни за темою дисертації представлено 81 наукову працю: одну одноосібну монографію англійською мовою, одну монографію у співавторстві, чотири розділи в колективних монографіях, 31 статтю у виданнях, для яких у дисертації зазначено індексацію у Scopus та/або Web of Science, 27 статей у наукових фахових виданнях України та 17 публікацій апробаційного характеру. Кількісний склад цього переліку узгоджується з відомостями, наведеними у вступі до дисертації та списку праць, доданого до цього висновку.

Публікації відображають основні змістові напрями дослідження – інституційні засади державного регулювання аграрного сектору та його взаємодії з будівельною галуззю, інвестиційне забезпечення біоекономічного відновлення національного господарства, розвиток міжсекторальних ланцюгів доданої вартості, відновлення виробничої й соціальної інфраструктури, циркулярне використання ресурсів та ESG-фінансування. Монографічні праці розкривають концептуальні й методологічні засади дослідження, а журнальні та апробаційні публікації висвітлюють окремі аналітичні результати і прикладні напрями їх використання.

У списку праць конкретизовано особистий внесок здобувачки до кожної публікації, підготовленої у співавторстві. Він охоплює обґрунтування інституційних і регуляторно-мотиваційних механізмів, розроблення методичних підходів до оцінювання інвестиційної результативності та інституційної спроможності, визначення умов узгодження аграрних, будівельних і територіальних пріоритетів відновлення, державного регулювання та бюджетних механізмів стимулювання біоекономічної модернізації

національного господарства. Наведені відомості дають змогу співвіднести авторські результати із тематикою спільних праць та положеннями, винесеними на захист.

Апробаційний доробок у поданому переліку охоплює 17 публікацій з питань архітектурно-будівельних передумов розвитку аграрного сектору, біоекономічних засад повоєнного відновлення національного господарства, інструментів державної підтримки, циркулярного використання матеріальних потоків та апроксимації європейських правил в українські інституційно-регуляторні реалії. До цього блоку належать і три матеріали, для яких у переліку зазначено індексацію Scopus та висвітлюють інформаційно-аналітичні засади біоекономічного відновлення національного господарства, цифрову координацію потоків біомаси в циркулярних ланцюгах доданої вартості, прогнозне оцінювання загроз продовольчій безпеці та вуглецепоглинального потенціалу агровиробництва. Сукупність монографічних, журнальних та апробаційних публікацій дає підстави для позитивної оцінки представлених основних результатів дисертації у науковому доробку здобувачки.

7. Особистий внесок і відмінність від кандидатського дослідження

Особистий внесок Петрухи Ніни Миколаївни охоплює обґрунтування теоретико-методологічної концепції повоєнного відновлення національного господарства в біоекономічній парадигмі; розроблення мотиваційно-інституційного механізму його інвестиційного забезпечення; формування методичних підходів до оцінювання інвестиційної здійсненності, енергетичної адаптивності й біоекономічної резильєнтності; обґрунтування територіальної диференціації державного стимулювання та багаторівневої трансмісійно-коригувальної архітектури управління аграрно-будівельним контуром національного господарства. Авторський результат полягає в узгодженні цих положень у межах дослідження умов перетворення інвестиційних ресурсів на функціонально завершений відтворювальний результат.

Дисертацію подано як самостійно виконану наукову працю. Наукові положення, методичні підходи, моделі, висновки та практичні рекомендації, що становлять її новизну й виносяться на захист, визначено як особистий доробок здобувачки. Із праць, опублікованих у співавторстві, використано результати, які належать авторці, зміст її внеску конкретизовано в доданому списку опублікованих праць.

Кандидатську дисертацію «Державне регулювання інтегрованих корпоративних об’єднань в умовах соціоекономічної модернізації національної аграрної політики» Н. М. Петруха захистила у 2020 р. за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. Її предметне спрямування було пов’язане з регулюванням інтегрованих корпоративних об’єднань у системі аграрної політики, зокрема з формуванням місцевої доданої вартості та розвитком інститутів сільського будівництва. Докторська робота розвиває цей напрям у ширшій теоретико-методологічній постановці – досліджує повоєнне відновлення національного господарства як багаторівневої відтворювальної системи, біоекономічні засади та механізми інвестиційного

забезпечення відповідних перетворень на міжсекторальному рівні, тобто в аграрно-будівельній колаборації. Відмінність докторського дослідження визначається розробленням концепції біоекономічного відновлення національного господарства, розкриттям трансмісійного розриву між інвестиційним імпульсом і відтворювальним результатом та обґрунтуванням механізмів його адресного коригування на макро-, мезо- й мікрорівнях.

8. Відповідність спеціальності та вимогам до оформлення

Тема, мета, об'єкт, предмет і зміст одержаних результатів відповідають спеціальності 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. Об'єктом дослідження є процес відновлення національного господарства як багаторівневої відтворювальної системи в умовах воєнної економіки та повоєнної відбудови. Предмет охоплює теоретико-методологічні засади біоекономічної парадигми, інституційно-економічні механізми та науково-методичний інструментарій інвестиційного забезпечення цього процесу. Національний рівень дослідження розкрито через державне регулювання структурних перетворень, узгодження секторальних і територіальних пріоритетів, відновлення міжсекторальних зв'язків та відтворення природного, людського, виробничого й інфраструктурного капіталів. Мікрорівнева діагностика слугує перевірці здійсненності інвестиційних рішень і відклику типового біоекономічного агента на регуляцію та підпорядкована завданням управління національним господарством.

Дисертацію подано як кваліфікаційну наукову працю на правах рукопису. Її структура охоплює анотації українською та англійською мовами, перелік умовних скорочень, вступ, п'ять розділів, висновки, список використаних джерел і додатки, оформлені окремим томом. Послідовність викладу забезпечує перехід від теоретико-методологічних засад біоекономічного відновлення до діагностики його передумов та обґрунтування механізмів інвестиційного забезпечення. Структурна організація роботи відповідає її меті й завданням і дає змогу простежити взаємозв'язок концептуальних, аналітичних та прикладних результатів.

9. Загальний висновок і рекомендація

За результатами змістового розгляду дисертаційна робота Петрухи Ніни Миколаївни «Біоекономічна парадигма повоєнного відновлення національного господарства: теорія, методологія та механізми інвестиційного забезпечення» є завершеним науковим дослідженням, у якому обґрунтовано біоекономічні засади повоєнного відновлення та механізми його інвестиційного забезпечення. Одержані результати розкривають умови узгодження державного регулювання, аграрно-будівельної взаємодії в системі національного господарства та територіальних пріоритетів із відтворенням природного, людського, виробничого й інфраструктурного капіталів та мають теоретичне і практичне значення для управління національним господарством.

За науковим змістом, рівнем теоретичного обґрунтування та характером результатів дисертація відповідає вимогам пунктів 7 та 9 Порядку присудження

та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року № 1197, зі змінами, і може бути рекомендована до подання до спеціалізованої вченої ради для розгляду питання про прийняття до захисту за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.

РЕЦЕНЗЕНТИ

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри
економічної теорії,
обліку і оподаткування — Любов ЗГАЛАТ-ЛОЗИНСЬКА

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри
будівельних технологій — Ганна ШПАКОВА

доктор економічних наук, професор
професор кафедри
менеджменту в будівництві — Христина ЧУПРИНА

Підписи Згалат-Лозинської Л.О.,
Шпакової Г.В., Чуприни Х.М.
ЗАСВІДЧУЮ
Вчений секретар Вченої ради
Київського національного
університету
будівництва і архітектури — *Микола КЛИМЕНКО*